

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (viides jaosto)

8 päivänä kesäkuuta 2017*

Muutoksenhaku — Yhteisön kasvinjalostajanoikeudet — Hakemus yhteisön kasvinjalostajanoikeuden myöntämiseksi — Gala Schnitzer -omenalajike — Tekninen tutkimus — Yhteisön kasvilajikeviraston (CPVO) hallintoneuvoston vahvistamat suuntaviivat — Asetus (EY) N:o 1239/95 — 23 artiklan 1 kohta — CPVO:n pääjohtajan valtuudet — Erotettavan ominaispiirteen lisääminen teknisen tutkimuksen päätteeksi — Ominaispiirteen pysyvyys kahden kasvukierron aikana

Asiassa C-625/15 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 23.11.2015,

Schniga GmbH, kotipaikka Bolzano (Italia), edustajinaan R. Kunze ja G. Würtenberger, Rechtsanwälte,
valittajana,

ja jossa muina osapuolina ovat

Yhteisön kasvilajikevirasto (CPVO), asiamiehinnään M. Ekvad ja F. Mattina,
vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

Brookfield New Zealand Ltd, kotipaikka Havelbock North (Uusi-Seelanti) ja

Elaris SNC, kotipaikka Angers (Ranska),

edustajanaan M. Eller, avvocato,
väliintulijoina ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (viides jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. L. da Cruz Vilaça sekä tuomarit M. Berger, A. Borg Barthet, E. Levits (esittelevä tuomari) ja F. Biltgen,

julkisasiamies: M. Campos Sánchez-Bordona,

kirjaaja: johtava hallintovirkamies L. Hewlett,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 24.11.2016 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 18.1.2017 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

* Oikeudenkäyntikieli: englanti.

on antanut seuraavan

tuomion

- 1 Schniga GmbH vaatii valituksessaan unionin tuomioistuinta kumoamaan unionin yleisen tuomioistuimen 10.9.2015 antaman tuomion Schniga v. CPVO – Brookfield New Zealand ja Elaris (Gala Schnitzer) (T-91/14 ja T-92/14, ei julkaistu, EU:T:2015:624; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jolla tämä hylkäsi sen kanteet, joissa tätä oli vaadittu kumoamaan yhteisön kasvilajikeviraston (CPVO) (jäljempänä CPVO tai virasto) valituslautakunnan 20.9.2013 tekemät kaksi päätöstä, jotka liittyivät yhteisön kasvinjalostajanoikeuden myöntämiseen Gala Schnitzer -omenalajikkeelle (asia A 003/2007 ja asia A 004/2007; jäljempänä riidanalaiset päätökset).

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

- 2 Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksista 27.7.1994 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2100/94 (EYVL 1994, L 227, s. 1; jäljempänä perusasetus) 6 artiklan mukaan kasvilajikkeiden suoja yhteisön tasolla myönnetään lajikkeille, jotka ovat erotettavia, yhtenäisiä, pysyviä ja uusia.
- 3 Mainitun asetuksen 7 artiklan 1 kohdan mukaan lajike katsotaan erotettavaksi, jos se erottuu selvästi tietyn genotyypin tai genotyyppiyhdistelmän ominaispiirteiden kuvauksen perusteella kaikista muista lajikkeista, jotka tunnetaan yleisesti hakemuksen jättöpäivänä.
- 4 Yhtenäisyyttä, pysyvyyttä ja uutuutta koskevat edellytykset on määritelty kyseisen asetuksen 8, 9 ja 10 artiklassa.
- 5 Saman asetuksen 50 artiklan 1 kohdan f alakohdassa täsmennetään, että yhteisön kasvinjalostajanoikeutta koskevan hakemuksen täytyy sisältää lajikkeen tekninen kuvaus.
- 6 Kysymystä siitä, täyttyvätkö erotettavuutta, yhtenäisyyttä ja pysyvyyttä koskevat edellytykset (jäljempänä DUS-kriteerit) tietyssä yksittäistapauksessa, tutkitaan perusasetuksen 55 ja 56 artiklan mukaisesti suoritettavassa teknisessä tutkimuksessa.
- 7 Kyseisen asetuksen 55 artiklan 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jos 53 ja 54 artiklassa tarkoitetun tutkinnan tuloksena virasto huomaa, ettei yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämiselle ole mitään esteitä, se toteuttaa halutut toimenpiteet, jotta [viraston] hallintoneuvoston kyseisen lajin lajikkeiden tekniseen tarkastukseen valtuuttama toimivaltainen viranomainen tai toimivaltaiset viranomaiset (tutkintavirastot) suorittavat [DUS-kriteerien] täyttymisen tutkintaa koskevan teknisen tutkimuksen vähintään yhdessä jäsenmaassa.”

- 8 Kyseisen asetuksen 56 artiklan 2 kohdan mukaan tekniset tutkimukset suoritetaan CPVO:n hallintoneuvoston (jäljempänä hallintoneuvosto) muotoilemien pääperiaatteiden ja CPVO:n antamien ohjeiden mukaisesti. Näissä pääperiaatteissa kuvataan erityisesti teknisessä tutkimuksessa vaadittava kasviaineisto, testaustavat, sovellettavat menetelmät, esitettävät huomautukset, testattujen lajikkeiden ryhmittely ja tutkittavia ominaispiirteitä koskeva taulukko. Teknisessä tutkimuksessa asianomaisen lajikkeen kasveja viljellään sellaisiin lajikkeisiin kuuluvien kasvien rinnalla, joita virasto ja tätä varten määrätty tutkimuskeskus niistä kasvinjalostajanoikeushakemuksessa esitetyn teknisen kuvauksen mukaan pitävät ehdokaslajiketta lähimpänä olevina lajikkeina.

- 9 Saman asetuksen 59 artiklan 3 kohdan a alakohdassa täsmennetään seuraavaa:

”[Kasvinjalostajanoikeutta koskevissa] vastalauseissa voidaan vedota vain seuraaviin perusteisiin:

a) edellä 7–11 artiklassa esitettyjä edellytyksiä ei ole täytetty”.

- 10 Perusasetuksen 72 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Valituslautakunta tekee valitusta koskevan päätöksen 71 artiklan mukaisesti suoritetun tutkimisen perusteella. Lautakunta voi joko käyttää viraston toimivaltaa tai palauttaa asian viraston toimivaltaiselle yksikölle edelleen päätettäväksi. Tätä yksikköä sitovat valituslautakunnan päätöksen perusteet ja määräykset, jos tosiasiat ovat samat.”

- 11 Yksityiskohtaisista säännöistä neuvoston asetuksen (EY) N:o 2100/94 soveltamiseksi menettelyssä yhteisön kasvilajikevirastossa 31.5.1995 annetun komission asetuksen (EY) N:o 1239/95 (EYVL 1995, L 121, s. 37; jäljempänä soveltamisasetus) 19 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaan yhteisön kasvinjalostajanoikeutta koskevan hakemuksen on sisällettävä muiden tietojen muassa ne lajikkeen ominaispiirteet, jotka hakijan käsityksen mukaan ovat selvästi erotettavissa muista lajikkeista; mainitut muut lajikkeet voidaan nimetä testauksessa käytettäväksi vertailulajikkeiksi.

- 12 Kyseisen asetuksen 22 artiklassa, jonka otsikko on ”Testauksen suuntaviivat”, säädetään seuraavaa:

”1. Viraston pääjohtajan esityksestä hallintoneuvosto päättää testauksen suuntaviivoista. Päätöksen päivämäärä ja kyseinen kasvilaji julkaistaan 87 artiklassa tarkoitetussa virallisessa lehdessä.

2. Jos hallintoneuvosto ei ole päättänyt testauksen suuntaviivoista, viraston pääjohtaja voi päättää niistä väliaikaisesti. Väliaikainen päätös raukeaa hallintoneuvoston tekemän päätöksen päivänä. Jos viraston pääjohtajan väliaikainen päätös poikkeaa hallintoneuvoston päätöksestä, se ei vaikuta tekniseen tutkimukseen, joka on aloitettu ennen hallintoneuvoston tekemää päätöstä. Hallintoneuvosto voi päättää toisin olosuhteiden sitä vaatiessa.”

- 13 Mainitun asetuksen 23 artiklassa, jonka otsikko on ”Viraston pääjohtajan valtuus”, säädetään seuraavaa:

”1. Hallintoneuvoston päättäessä testausohjeista päätös sisältää pääjohtajalle oikeuden tehdä lajiketta koskevat lisäominaispiirteet ja niiden ilmaisut.

2. Jos viraston pääjohtaja käyttää 1 kohdan oikeuksiaan, sovelletaan soveltuvin osin 22 artiklan 2 kohtaa.”

- 14 Erotettavuutta, yhtenäisyyttä ja pysyvyyttä koskevista tutkimuksista (Omena) 27.3.2003 tehdyssä CPVO:n protokollassa TP/14/1 vahvistetaan testauksen suuntaviivat Malus Mill -omenalajin lajikkeiden tekniselle tutkimukselle. Ennen sen antamista ei ollut olemassa kyseisiä lajikkeita koskevia, perusasetuksessa tarkoitettuja pääperiaatteita eikä yleisiä ohjeita. CPVO tutki teknisiä tutkimuksia koskevan vakiintuneen käytännön mukaisesti kyseisten lajikkeiden DUS-kriteerit käyttäen perustana uusia kasvilajikkeita suojaavan kansainvälisen liiton (jäljempänä UPOV), joka on uusien kasvilajikkeiden suojaamista koskevalla, Pariisissa 2.12.1961 tehdyllä kansainvälisellä yleissopimuksella (jäljempänä UPOV-yleissopimus) perustettu hallitustenvälinen organisaatio, yleisiä suuntaviivoja ja tekniikoita.

- 15 CPVO:n protokollan TP/14/1 III 3 kohdan mukaan DUS-testauksissa ja kuvausten laatimisessa on käytettävä liitteessä I mainittuja ominaispiirteitä.

16 CPVO:n protokollan TP/14/1 III 5 kohdan mukaan testausten (itsenäiset kasvukierrot) vähimmäiskesto on yleensä vähintään kaksi tyydyttävää hedelmien satokautta. Sen IV kohdassa lisätään, että ehdokaslajikkeet voivat täyttää DUS-kriteerit kahden kypsyiskauden perusteella, mutta tietyissä tapauksissa tarvitaan kolme kautta.

17 CPVO:n protokollan TP/14/1 III 6 kohdassa todetaan seuraavaa:

” – hakija voi vedota joko teknisessä lomakkeessa tai testauksen kuluessa siihen, että ehdokaslajikkeella on ominaispiirre, josta voi olla hyötyä erotettavuutta vahvistettaessa. Tutkimus voidaan suorittaa tällaisen vaatimuksen ja sitä tukevien luotettavien teknisten tietojen perusteella edellyttäen, että teknisesti hyväksyttävä testausmenettely voidaan järjestää. Lisäksi suoritetaan erityisiä testauksia CPVO:n pääjohtajan suostumuksella, jos on epätodennäköistä, että erotettavuus osoitetaan vetoamalla yksinomaan protokollassa lueteltuihin ominaispiirteisiin.”

Kansainvälinen oikeus

18 UPOV, johon Euroopan yhteisö liittyi 29.7.2005, on protokollissaan hyväksynyt useita pääperiaatteita, joilla on merkitystä nyt esillä olevassa asiassa.

19 Tällaisia periaatteita on ensinnäkin UPOV:n Malus Mill -lajiin kuuluvia omenalajikkeita varten erotettavuuden, yhtenäisyyden ja pysyvyyden tutkimiseksi 20.10.1995 antamissa suuntaviivoissa TG/14//8 (jäljempänä UPOV:n protokolla TG/14/8).

20 Sitten on UPOV:n 19.4.2002 päivätty asiakirja TG/1/3, jonka otsikkona on ”Yleinen johdanto erotettavuuden, yhtenäisyyden ja pysyvyyden tutkimiseen sekä kasvilajikkeiden kuvausten yhdenmukaistamiseen” (jäljempänä UPOV:n protokolla TG/1/3) ja joka on kaikkien DUS-kriteerien tutkimista koskevien UPOV:n suuntaviivojen perusnormi.

21 UPOV:n protokollan TG/1/3 1.3 kohdan mukaan ainoat UPOV:n jäsenmaita sitovat velvoitteet ovat UPOV:n yleissopimuksen tekstiin sisältyvät velvoitteet, eikä tätä asiakirjaa pidä tulkita tavalla, joka ei ole yhteensopiva UPOV:n jäsenmaan tapauksessa sovellettavan asiakirjan kanssa. Tässä protokollassa todetaan, että sen tarkoituksena on vahvistaa DUS-tutkimuksen perusteena olevat periaatteet, ja sen mukaan uusien kasvilajikkeiden tutkiminen voidaan yhdenmukaistaa kaikissa UPOV:n jäsenmaissa.

22 UPOV:n protokollan TG/1/3 4.2.3 kohdan mukaan yksittäisiin tutkimuksen suuntaviivoihin sisältyvät ominaispiirteet eivät ole välttämättä tyhjentyviä, ja niihin voidaan sisällyttää lisäominaispiirteitä, jos se katsotaan hyödylliseksi ja edellä asetetut edellytykset täyttyvät.

23 UPOV:n protokollan TG/1/3 5.3.3.1.1 kohdassa todetaan seuraavaa:

”Yksi niistä keinoista, joilla voidaan varmistaa, että viljelykokeessa havaittu ominaispiirteen ero on riittävästi toistettavissa, on se, että kyseinen ominaispiirre tutkitaan vähintäänkin kahdessa toisistaan riippumattomassa tilanteessa. Tämä on mahdollista yksivuotisten ja monivuotisten lajikkeiden osalta siten, että kasvustoista tehdään havaintoja kahden eri vuodenajan aikana, tai muiden monivuotisten lajikkeiden osalta siten, että kahden eri vuodenajan aikana tehdään havaintoja yhden ainoan kasvuston perusteella. Asiakirjassa TGP/9, 'Erotettavuuden tutkiminen', käsitellään mahdollisuutta käyttää muita keinoja tekemällä esimerkiksi kokeita kahdessa eri ympäristössä saman vuoden aikana.”

24 UPOV:n protokollan TG/1/3 6.2 kohdassa todetaan seuraavaa:

” – Lajikkeen merkityksellisiin ominaispiirteisiin sisältyvät vähintään kaikki ne ominaispiirteet, joita käytetään DUS-tutkimuksen perustana tai jotka sisältyvät lajikkeelle annetun suojan myöntämispäivänä laadittuun kyseisen lajikkeen kuvaukseen. Näin ollen mikä tahansa ilmeinen ominaispiirre voidaan katsoa merkitykselliseksi riippumatta siitä, sisältyykö se tutkimuksen suuntaviivoihin vai ei.”

25 UPOV:n protokollan TG/1/3 7.2 kohdassa lisätään tähän seuraavaa:

”Merkityksellisiin tai olennaisiin ominaispiirteisiin kuuluvat vähintään kaikki ne ominaispiirteet, joita käytetään DUS-tutkimukseen tai jotka sisältyvät lajikkeelle annetun suojan myöntämispäivänä laadittuun kyseisen lajikkeen kuvaukseen. Näin ollen kaikki ilmeiset ominaispiirteet voidaan ottaa huomioon riippumatta siitä, sisältyvätkö ne tutkimuksen suuntaviivoihin vai eivät.”

26 UPOV:n protokollassa TG/14/9, joka on laadittu 6.4.2005, vahvistetaan erotettavuutta, yhtenäisyyttä ja pysyvyyttä koskevat uudet tutkimuksen suuntaviivat omenahedelmälajikkeille. UPOV:n protokollaan TG/14/9 sisällytetty ominaispiirteiden taulukko sisältää ominaispiirteen nro 40, jonka otsikkona on ”Hedelmä: juovien leveys” ja jota ei ollut UPOV:n protokollaan TG/14/8 sisällytyksessä ominaispiirteiden taulukossa.

Asian tausta

27 Unionin yleinen tuomioistuin esittää asian taustan valituksenalaisen tuomion 22–43 kohdassa seuraavasti:

”22 Konsortium Südtiroler Baumschuler, jonka oikeusseuraajaksi on tullut [Schniga], esitti [perusasetuksen nojalla] 18.1.1999 CPVO:lle hakemuksen kasvinjalostajanoikeuden myöntämiseksi. – – Tämä hakemus kirjattiin numerolla 1999/0033. Kasvilajike, jolle suojaa haettiin, on Malus Mill -omenalajiin kuuluva Gala Schnitzer -niminen lajike (jäljempänä ehdokaslajike).

23 CPVO antoi vuoden 1999 helmikuussa Wurtzenissä (Saksa) sijaitsevan tutkimuskeskus Bundessortenamtin (Saksan liittovaltion kasvilajikevirasto, jäljempänä BSA) tehtäväksi ehdokaslajikkeen teknisen tutkimuksen [perusasetuksen] 55 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Kyseisessä tutkimuksessa vertailukohtana käytettiin Baigent-lajiketta (jäljempänä viitelajike), koska se muistutti eniten ehdokaslajiketta.

24 [Vuonna 2001 ilmeni], että Schnigan tekniseen tutkimukseen toimittamassa kasviaineistossa oli virus. Näin ollen tutkimuksen suorittaminen keskeytettiin, ja se aloitettiin uudelleen keväällä 2002 sen jälkeen, kun CPVO oli antanut Schnigalle luvan esittää ehdokaslajikkeesta uutta tervettä aineistoa. Tutkimusta jatkettiin vuosien 2003 ja 2004 kuluessa – –

25 BSA ilmoitti 18.1.2005 päivätyllä kirjeellä CPVO:lle seuraavaa:

’Olemme 13.1.2005 lähettäneet teille ehdokaslajikkeen DUS-tutkimuksen alustavan kertomuksen [CPVO:n] nimissä. Katsomme, että ehdokaslajike eroaa [viite]lajikkeesta sellaisen ominaispiirteen perusteella, joka ei nykyisin sisälly CPVO:n [protokollaan] TP/14/1: ’kukka: väri palhon alaosassa (ponnen avautuessa)’ – –

– – Esitetyt todisteet tukevat sitä, että tämä ominaispiirre on riittävän yhtenäinen ja lisättävissä ja että lajikkeiden välillä on riittäviä eroja, minkä vuoksi niiden erotettavuus voidaan vahvistaa – –

[Protokollaa UPOV TG/14/9] tarkistettaessa ehdotettiin kyseisen ominaispiirteen sisällyttämistä siihen, mutta tämä ehdotus hylättiin, jotta ominaispiirteiden lukumäärä pysyisi järkevänä.

Aikomustamme on tuettu ja meille on suositeltu, että lähettäisimme yhdessä alustavan kertomuksen kanssa hakemuksen, joka koskee kyseisen ominaispiirteen hyväksymistä uudeksi ominaispiirteeksi CPVO:n [protokollan] TP/14/1 [III 3 kohdan] mukaisesti.'

- 26 CPVO toimitti 7.2.2005 Schnigalle uuden täydentävän alustavan kertomuksen, jossa oli huomautus 'ei erityistä kommentoitavaa'.
- 27 BSA toimitti 19.12.2005 Schnigalle ja CPVO:lle 19.12.2005 teknisen tutkimuksen loppukertomuksen, jossa se katsoi, että ehdokaslajike oli ominaispiirteen 'Hedelmä: juovien leveys' perusteella yhtenäinen, pysyvä ja erotettava.
- 28 Tutkimuksen loppukertomuksen 9 kohdassa on otsikon 'Kansallisen tutkimuksen suuntaviivoja koskevan asiakirjan päivä ja/tai numero alla maininta '2003-03-27 CPVO TP TP/14/1'.
- 29 Tutkimuksen loppukertomuksen 16 ja 17 kohdasta, jotka koskevat ehdokaslajikkeen ja viitelajikkeen välistä vertailua, ilmenee, että ehdokaslajikkeella on leveät juovat (huomautus 7), kun taas viitelajikkeella on kapeat tai keskikokoiset juovat (huomautus 4). Tämä arviointi perustuu 6.4.2005 laaditun UPOV:n protokollan TG/14/9 ominaispiirrettä nro 40 vastaavan lisäominaispiirteen 'Hedelmä: juovien leveys' (jäljempänä riidanalainen lisäominaispiirre) arviointiin. CPVO toteaa tältä osin, ettei riidanalainen lisäominaispiirre sisältynyt [CPVO:n] protokollaan [TP/14/1] eikä myöskään [UPOV:n] protokollaan [TG/14/8] – –
- 30 CPVO ilmoitti 24.1.2006 päivätyllä kirjeellä BSA:lle, että tutkimuksen loppukertomuksessa oli mainittu virheelliset pääperiaatteet ja että kyseisen kertomuksen perustana ei ollut käytettävä [maaliskuussa 2003 hyväksyttyä] CPVO:n protokollaa TP/14/1 vaan [vuonna 1995 hyväksyttyä] UPOV:n protokollaa TG/14/8, joka oli voimassa ajankohtana, jona ehdokaslajikkeen testaamisesta tehtiin päätös (tammikuussa 1999).
- 31 BSA toimitti 9.2.2006 CPVO:lle muutetun version teknisen tutkimuksen loppukertomuksesta. Sen 17 kohdassa todetaan seuraavaa:

'Lajike on tutkittu [UPOV:n protokollan] TG/14/8 mukaisesti. Lajikkeen kuvauksen perustana on käytetty ominaispiirteiden taulukkoa, joka sisältyy 27.3.2003 päivätyyn CPVO:n [protokollaan] TP/14/1, joka tuli voimaan testausjakson aikana. Tämän perusteella [ehdokas]lajike voi kuulua niiden lajikkeiden vertailukokoelmaan, joilla on myöhempi etusija. Lajike on erotettava, pysyvä ja yhtenäinen molemmissa [protokollissa] tarkoitetulla tavalla.'

- 32 Väliintulijat Brookfield New Zealand Ltd ja Elaris SNC, jotka ovat vastaavasti viitelajiketta koskevan kasvinjalostajanoikeutta koskevan lisenssin haltija ja kyseisen oikeuden haltija, esittivät 5.5.2006 [perus]asetuksen N:o 2100/94 59 artiklan nojalla CPVO:lle ehdokaslajiketta koskevan kasvinjalostajanoikeuden myöntämistä koskevat vastalauseet. Nämä vastalauseet perustuivat siihen, että viitelajikkeella oli aikaisempi oikeus suojeluun.
- 33 Vastalauseiden tueksi esitettiin yhtäältä [perusasetuksen] 61 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettu syy, sillä sen, ettei Schniga ollut noudattanut tekniseen tutkimukseen tarkoitettua aineiston esittämiseen liittyviä edellytyksiä, sellaisina kuin CPVO ne oli määritellyt, olisi pitänyt johtaa siihen, että viimeksi mainittu hylkää kasvinjalostajanoikeutta koskevan hakemuksen, ja toisaalta saman asetuksen 7 artiklassa tarkoitettu syy, sillä ehdokaslajike ei ollut erotettavissa viitelajikkeesta.

- 34 CPVO:n pääjohtaja hyväksyi 14.12.2006 tekemällään päätöksellä, jota oikaistiin 5.2.2007, riidanalaisen lisäominaispiirteen käytön ehdokaslajikkeeseen ja viitelajikkeeseen erottamiseksi toisistaan. Kyseisessä päätöksessä ei sitä vastoin mainittu lisäominaispiirrettä 'antosyaanin väri palhon alaosassa', joka sekin mainittiin tutkimuksen loppukertomuksessa. Kyseinen päätös perustettiin nimenomaisesti [soveltamisasetuksen] 23 artiklaan.
- 35 CPVO:n komitea, joka on toimivaltainen ratkaisemaan yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämistä koskevat vastalauseet, myönsi 26.2.2007 tekemällään päätöksellä haetun oikeuden ehdokaslajikkeelle (jäljempänä kasvinjalostajanoikeuden myöntävä päätös) ja hylkäsi vastalauseet (jäljempänä vastalauseet hylkäävä päätös). Se katsoi erityisesti, että 'teknisistä syistä' riidanalainen lisäominaispiirre oli perusteltua ottaa huomioon huolimatta siitä, että sitä ei mainittu kasvinjalostajanoikeutta koskevaa hakemusta tehtäessä voimassa olleissa protokollissa.
- 36 Molemmat väliintulijat valittivat 11.4.2007 [perus]asetuksen 67–72 artiklan perusteella CPVO:n valituslautakuntaan [jäljempänä valituslautakunta] kasvinjalostajanoikeuden myöntävistä ja vastalauseet hylkäävistä päätöksistä.
- 37 Valituslautakunta hyväksyi mainitut valitukset 21.11.2007 yhdistetyissä asioissa A 003/2007 ja A 004/2007 tekemällään päätöksellä, jolla se kumosi kasvinjalostajanoikeuden myöntävät ja vastalauseet hylkäävät päätökset sekä hylkäsi kasvinjalostajanoikeutta koskevan hakemuksen. Se lausui pelkästään ensimmäisestä edellä 33 kohdassa esitetystä kahdesta perusteesta – –.
- 38 Schniga nosti unionin yleisessä tuomioistuimessa kumoamiskanteen valituslautakunnan 21.11.2007 tekemästä päätöksestä, joka kumottiin 13.9.2010 annetulla tuomiolla Schniga v. CPVO – Elaris ja Brookfield New Zealand (Gala Schnitzer) (T-135/08 – – EU:T:2010:397). Kyseisestä tuomiosta tehty valitus hylättiin 19.12.2012 annetulla tuomiolla Brookfield New Zealand ja Elaris v. CPVO ja Schniga (C-534/10 P – – EU:C:2012:813).
- 39 Valituslautakunnan oli näin ollen tutkittava uudelleen edellä 33 kohdassa esitetyn toisen perusteen osalta väliintulijoiden tekemät valitukset, joissa CPVO:ta moitittiin siitä, että se oli myöntänyt kasvinjalostajanoikeuden lajikkeelle, joka ei ollut erotettavissa. Se kumosi – – [riidanalaisilla] päätöksillä – – kasvinjalostajanoikeuden myöntävät ja vastalauseet hylkäävät päätökset uudelleen ja hylkäsi kasvinjalostajanoikeuden myöntämistä koskevan hakemuksen.
- 40 Valituslautakunta katsoi [perusasetuksen] 56 artiklan 2 kohdan ja [soveltamisasetuksen] 22 ja 23 artiklan perusteella pääasiallisesti seuraavaa:
- voimassa olevina protokollana ja teknisen tutkimuksen suuntaviivoina olivat koko ajan olleet UPOV:n protokolla TG/14/8 – – ja CPVO:n protokolla TP/14/1 – – ([riidanalaisten] päätösten 19 kohta);
 - kummassakaan kyseisistä protokollista ei mainittu riidanalaista lisäominaispiirrettä;
 - Schniga ei ollut CPVO:n protokollan TP/14/1 III 6 kohdan perusteella pyytänyt riidanalaisen ominaispiirteen huomioon ottamista teknisessä lomakkeessa eikä tutkimusjakson aikana ([riidanalaisten] päätösten 21 kohta);
 - BSA ei ollut nimennyt riidanalaista lisäominaispiirrettä CPVO:lle 18.1.2005 lähettämässään kirjeessä eikä se ollut tehnyt CPVO:lle minkäänlaista tätä koskevaa hakemusta, ja tämä mainittiin ensimmäisen kerran tutkimuksen loppukertomuksessa ja sitten CPVO:n pääjohtajan 14.12.2006 tekemässä päätöksessä, jolla tämän käyttö hyväksyttiin ([riidanalaisten] päätösten 22 kohta);

- näin ollen menettelyllä, jolla BSA otti teknisessä tutkinnassa huomioon lisäominaispiirteen, josta ei määrätty tuolloin voimassa olleessa CPVO:n protokollassa TP/14/1, rikottiin mainitun protokollan III 3 kohtaa ([riidanalaisten] päätösten 25 kohta);
 - CPVO:n pääjohtajan 14.12.2006 tekemä päätös, jolla hyväksyttiin taannehtivasti kyseisen lisäominaispiirteen käyttö teknisessä tutkinnassa, oli perustavanlaatuisesti virheellinen, koska se oli tehty 12 kuukautta tutkimuksen loppukertomuksen jälkeen eikä sitä voitu perustella etenkin [soveltamisasetuksen] 22 artiklan 2 kohdalla ([riidanalaisten] päätösten 26 kohta).
- 41 Valituslautakunta viittasi [riidanalaisten] päätösten 27 kohdassa tältä osin 8.10.2009 asiassa A 010/2008 (JEWEL) tekemäänsä päätökseen, jonka mukaan CPVO:n pääjohtajan on oikeusvarmuuden, kasvinjalostajanoikeuden myöntämistä koskevan hakemuksen objektiivisen käsittelyn ja kaikkien asianomaisten toimijoiden menettelyjen ennustettavuuden takaamiseksi edeltä käsin hyväksyttävä lisäominaispiirteen käyttö.
- 42 Valituslautakunta katsoi toisaalta [riidanalaisten] päätösten 28 ja 29 kohdassa, että riidanalaista lisäominaispiirrettä koskevassa teknisessä tutkimuksessa oli kaiken lisäksi ja joka tapauksessa tapahtunut virhe, joka oli aiheutunut siitä, että tutkimus oli tehty vain yhden vuoden eli [vuoden] 2005 kuluessa, kuten BSA oli myöntänyt, vaikka kaikki muut ominaispiirteet oli tutkittu kahden peräkkäisen kasvukierron (vuodet 2004–2005) kuluessa. Sen mukaan tämä oli selvästi niiden protokollien, erityisesti UPOV:n protokollien TG/1/3 ja TG/14/8 sekä asiassa sovellettavien niiden pääperiaatteiden vastaista, joissa vaaditaan, että omenalajikkeita on niiden yhtenäisyyden ja pysyvyyden osoittamiseksi tutkittava vähintään kahden kasvukierron aikana.
- 43 Näin ollen valituslautakunta katsoi [riidanalaisten] päätösten 30 ja 31 kohdassa, että ehdokaslajiketta ei lain mukaan voitu pitää viitelajikkeesta erotettavana.”

Kanteet unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

- 28 Schniga nosti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 20.2.2014 toimittamillaan kahdella kannekirjelmällä kanteet, joissa se vaati riidanalaisten päätösten kumoamista.
- 29 Schniga esitti kanteidensa tueksi yhden ainoan kanneperusteen, joka jakautui kahteen osaan, joista ensimmäisen mukaan CPVO oli voinut – toisin kuin valituslautakunta oli katsonut – teknisessä tutkimuksessa käyttää perustana riidanalaista lisäominaispiirrettä ja joista toisen mukaan valituslautakunta oli toiminut virheellisesti katsoessaan, että kyseisen teknisen tutkimuksen tuloksissa oli ollut virhe pelkästään siitä syystä, että siinä oli riidanalaisen ominaispiirteen osalta tutkittu vain yhtä kasvukiertoa, millä loukattiin sovellettavia pääperiaatteita.
- 30 Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi nämä kanteet valituksenalaisella tuomiolla.
- 31 Unionin yleinen tuomioistuin totesi ainoan kanneperusteen ensimmäisestä osasta valituksenalaisen tuomion 76 kohdassa, että CPVO:n protokollan TP/14/1 menettelysäännöksiä voitiin soveltaa hakemukseen, joka koski kasvinjalostajanoikeuden myöntämistä ehdokaslajikkeelle. Tämän jälkeen unionin yleinen tuomioistuin totesi kyseisen tuomion 80 kohdassa, että CPVO:n protokollilla oli etusija UPOV:n protokoliin nähden.
- 32 Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin muistutti valituksenalaisen tuomion 81 ja 82 kohdassa, että CPVO:lla on laaja harkintavalta tietyn lajikkeen teknistä tutkimusta suorittaessaan ja että etenkin soveltamisasetuksessa annetaan CPVO:n puhteenjohtajalle valtuus antaa tiettyä lajiketta koskevat lisäominaispiirteet ja niiden ilmaisut, kun hallintoneuvosto päättää suuntaviivoista. Se lisäsi tähän valituksenalaisen tuomion 83 kohdassa, että kyseistä harkintavaltaa rajaavat protokollat ja hallintoneuvoston antamat tutkimuksen suuntaviivat, jotka sitovat viimeksi mainittua.

- 33 Loppujen lopuksi unionin yleinen tuomioistuin päätteli valituksenalaisen tuomion 86 kohdassa, ettei CPVO:n pääjohtajalla ole valtuutta hyväksyä sitä, että tiettyä lajiketta koskevassa teknisessä tutkinnassa otetaan huomioon ominaispiirre, josta ei määrätä CPVO:n protokollassa TP/14/1, ja näin ollen se hylkäsi ainoan kanneperusteen ensimmäisen osan.
- 34 Ainoan kanneperusteen toisen osan unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi tehottomana todettuaan ensin, ettei valituslautakunnan riidanalaisissa päätöksissään pysyttämä ensimmäinen peruste, jonka mukaan CPVO ei voinut perustellusti nojautua riidanalaiseen lisäominaispiirteeseen ehdokaslajiketta koskevassa teknisessä tutkimuksessa, ollut lainvastainen ja että se riitti kyseisten päätösten lailliseksi perusteeksi. Unionin yleinen tuomioistuin korosti kuitenkin, että kyseinen tekninen tutkimus oli suoritettu vain yhden vuoden eli vuoden 2005 aikana ja että tällä menettelyllä rikottiin selvästi CPVO:n protokollaa TP/14/1 ja UPOV:n protokollaa TG/1/3, joten kanne oli joka tapauksessa hylättävä.

Asianosaisten ja muiden osapuolten vaatimukset

- 35 Schniga vaatii, että unionin tuomioistuin
- kumoaa valituksenalaisen tuomion ja
 - velvoittaa CPVO:n ja väliintulijat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 36 CPVO vaatii, että unionin tuomioistuin
- hyväksyy valituksen ja
 - velvoittaa kunkin asianosaisten ja osapuolen vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.
- 37 Brookfield New Zealand ja Elaris vaativat, että unionin tuomioistuin
- hylkää valituksen ja
 - velvoittaa Schnigan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Valituksen tarkastelu

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

- 38 Schnigan valitus perustuu yhteen ainoaan perusteeseen, jonka mukaan valituksenalaisella tuomiolla rikotaan perusasetuksen 7 ja 56 artiklaa, luettuina yhdessä soveltamisasetuksen 22 ja 23 artiklan kanssa.
- 39 Ensimmäisessä moitteessaan Schniga – CPVO:n pääasiallisesti tukemana – väittää, että unionin yleinen tuomioistuin on ollut väärässä katsoessaan, että kasvinjalostajanoikeuksien myöntämistä koskevat protokollat ja suuntaviivat sitovat CPVO:ta.
- 40 Brookfield New Zealand ja Elaris katsovat, ettei unionin yleinen tuomioistuin ole tehnyt oikeudellista virhettä katsoessaan, että CPVO:n itse itselleen asettamat menettelysäännöt ovat välttämättä sitä sitovia ja että niillä on etusija UPOV:n menettelysääntöihin nähden. Viranomaisen itselleen asettamien menettelysääntöjen pakottavuus on sitäkin ehdottomampi silloin, kun kyseisellä viranomaisella on laaja harkintavalta.

- 41 Toisessa moitteessaan Schniga väittää yhtäältä, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, että CPVO:n protokollaa TP/14/1 voitiin soveltaa ennen sen voimaantuloa jätettyyn kasvinjalostajanoikeushakemukseen.
- 42 Toisaalta CPVO:n pääjohtajan oikeudesta lisätä tiettyä lajiketta koskeva lisäominaispiirre Schniga väittää, etteivät perus- eivätkä soveltamisasetuksen säännökset ole esteenä sille, että tällainen lisäys tehdään teknisen tutkimuksen päätteeksi.
- 43 CPVO:n pääjohtajalla on Schnigan mukaan soveltamisasetuksen 23 artiklan 1 kohdan perusteella valta ottaa huomioon tutkitun lajikkeen kaikenlaiset erotettavat ominaispiirteet, vaikka tiettyä piirrettä ei mainittaisikaan kasvinjalostajanoikeushakemuksessa.
- 44 Brookfield New Zealandin ja Elarisin mukaan kasvinjalostajanoikeuksien myöntämistä koskevaan hakemukseen sovellettavien menettelysääntöjen määräytymisen kannalta ratkaiseva ajankohta ei ole hakemuksen jättämispäivä vaan ajankohta, jona tekninen tutkimus tosiasiallisesti suoritetaan. Oikeusvarmuuden takaamiseksi DUS-tutkimuksessa ei voida ottaa huomioon teknisen tutkimuksen jälkeen käyttöön otettuja erotettavuuteen liittyviä ominaispiirteitä.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

- 45 Aluksi on tutkittava ainoan valitusperusteen toinen moite ja tarkemmin ottaen perustelu, jonka mukaan unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 87–93 kohdassa virheellisesti katsonut, että CPVO:n pääjohtajalla ei ollut oikeutta lisätä riidanalaista lisäominaispiirrettä ehdokaslajikkeelle.
- 46 Aluksi on tärkeää muistuttaa ensinnäkin, että CPVO:n tehtävälle on luonteenomaista yhteisön kasvinjalostajanoikeutta koskevien hakemusten tutkimisedellytysten tieteellinen ja tekninen monitahoisuus, joten on tunnustettava, että sillä on laaja harkintavalta tehtäviään hoitaessaan (ks. vastaavasti tuomio 19.12.2012, Brookfield New Zealand ja Elaris v. CPVO ja Schniga, C-534/10 P, EU:C:2012:813, 50 kohta). Sillä on tällainen laaja harkintavalta muun muassa silloin, kun se tarkistaa, onko tietty lajike perusasetuksen 7 artiklan 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla erotettava vai ei (ks. vastaavasti tuomio 15.4.2010, Schröder v. CPVO, C-38/09 P, EU:C:2010:196, 77 kohta).
- 47 Toiseksi CPVO:n on Euroopan unionin elimenä noudatettava hyvän hallinnon periaatetta, jonka perusteella sen on tutkittava huolellisesti ja puolueettomasti kaikki yhteisön kasvinjalostajanoikeuksia koskevan hakemuksen kannalta merkitykselliset seikat ja kerättävä kaikki harkintavaltansa käyttämistä varten tarvittavat tosiseikat ja oikeudelliset seikat. Lisäksi sen on turvattava käyttämänsä menettelyn sujuvuus ja tehokkuus (tuomio 19.12.2012, Brookfield New Zealand ja Elaris v. CPVO ja Schniga, C-534/10 P, EU:C:2012:813, 51 kohta).
- 48 Schnigan ja CPVO:n väitettä, jonka mukaan unionin yleinen tuomioistuin on tulkinnut perusasetuksen ja soveltamisasetuksen CPVO:n pääjohtajan valtuuksia koskevia säännöksiä virheellisesti, on tutkittava edellä mainitussa asiayhteydessä.
- 49 Perusasetuksen 56 artiklan 2 kohdan mukaan tekniset tutkimukset suoritetaan CPVO:n hallintoneuvoston muotoilemien pääperiaatteiden ja CPVO:n antamien ohjeiden mukaisesti.
- 50 Soveltamisasetuksen 22 artiklan 1 kohdassa säädetään tältä osin, että CPVO:n pääjohtajan esityksestä hallintoneuvosto päättää testauksen suuntaviivoista. Kyseisen asetuksen 22 artiklan 2 kohdassa täsmennetään, että jos hallintoneuvosto ei ole päättänyt testauksen suuntaviivoista, CPVO:n pääjohtaja voi päättää niistä väliaikaisesti.

- 51 Soveltamisasetuksen 23 artiklan 1 kohdassa säädetään lisäksi, että kun hallintoneuvosto päättää testausohjeista, päätös sisältää CPVO:n pääjohtajalle oikeuden lisätä lajiketta koskevat lisäominaispiirteet ja niiden ilmaisut.
- 52 Näin ollen on niin, että vaikka katsottaisiinkin, että riidanalaisessa menettelyssä olisi voitu soveltaa CPVO:n protokollaa TP/14/1, CPVO:n pääjohtajalla oli joka tapauksessa oikeus lisätä kyseistä lajiketta koskeva uusi ominaispiirre, tässä tapauksessa ”juovien leveys”, ehdokaslajiketta koskevaa teknistä tutkimusta varten.
- 53 Tällaisella CPVO:n pääjohtajan valtuuksia, sellaisina kuin näistä säädetään erityisesti soveltamisasetuksen 23 artiklassa, koskevalla tulkinnalla voidaan ottaa huomioon kasvinjalostajanoikeuksien kohteeseen ja niiden myöntämismenettelyyn liittyvät erityispiirteet.
- 54 Kuten julkisasiamies on ratkaisuehdotuksensa 97 kohdassa todennut, kasvilajikkeen ominaispiirteiden arviointiin sisältyy välttämättä tiettyä joustoa, joka johtuu nimenomaan teknisen tutkimuksen kohteen eli kasvilajikkeen ominaisuuksista sekä tällaiseen tutkimukseen vaadittavasta ajasta.
- 55 Kasvinjalostajanoikeuksien myöntämismenettelyn objektiivisuus kyetään takaamaan vain mahdollistamalla se, että CPVO:n pääjohtajalle soveltamisasetuksen 23 artiklan 1 kohdassa annettu oikeus lisätä lajiketta koskevia lisäominaispiirteitä on joustava. Yhteisön kasvinjalostajanoikeuksia koskevaa hakemusta ei näin voida hylätä pelkästään sillä perusteella, ettei tutkitun lajikkeen sellaista ominaispiirrettä, joka on todettu teknisessä tutkimuksessa ja joka on määräävä arvioitaessa sen erotettavuutta muista lajikkeista, ollut mainittu hakijan täyttämässä teknisessä lomakkeessa eikä asian kannalta merkityksellisissä suuntaviivoissa eikä protokollissa.
- 56 Tässä suhteessa on tärkeää muistuttaa, että kun otetaan huomioon CPVO:lle myönnetty laaja harkintavalta, se voi lisäksi ottaa – jos se pitää sitä tarpeellisenä – huomioon tosiseikkoja tai todisteita, joihin osapuolet ovat vedonneet tai jotka ne ovat esittäneet liian myöhään (ks. vastaavasti tuomio 19.12.2012, Brookfield New Zealand ja Elaris v. CPVO ja Schniga, C-534/10 P, EU:C:2012:813, 50 kohta).
- 57 Sillä on voitava katsoa olevan tällainen harkintavalta sitäkin suuremmalla syyllä silloin, kun – kuten nyt esillä olevassa asiassa – lajikkeen erotettavuuden tutkinnan kannalta merkitykselliset seikat todetaan CPVO:n ohjaaman ja kansallisen tutkimuskeskuksen toteuttaman teknisen tutkimuksen kaltaisessa objektiivisessä menettelyssä.
- 58 Tällaista käsitystä CPVO:n pääjohtajan valtuuksista tukee vihdoin UPOV:n protokolla TG/1/3, jonka 4.2.3 kohdassa todetaan erityisesti, että tutkimuksen suuntaviivoihin sisältyvät ominaispiirteet eivät ole tyhjentyviä ja että niihin voidaan sisällyttää lisäominaispiirteitä, jos se katsotaan hyödylliseksi.
- 59 Lisäksi on niin, että koska CPVO:n pääjohtajan valtuudet vahvistetaan perus- ja soveltamisasetuksessa, näitä oikeuksia ei voida rajoittaa hallintoneuvoston vahvistamalla CPVO:n suuntaviivoilla ja protokollilla.
- 60 CPVO:n protokollan TP/14/1 III 6 kohdassa määrätty menettely, jonka unionin yleinen tuomioistuin mainitsee valituksenalaisen tuomion 93 kohdassa ja joka koskee tilanteita, joissa kasvinjalostajanoikeuksien hakija vaatii lisäominaispiirteiden lisäämistä, ei tästä syystä voi estää CPVO:n pääjohtajaa viran puolesta lisäämästä tiettyä lajiketta koskevaa lisäominaispiirrettä sitä koskevassa teknisessä tutkimuksessa.
- 61 Siitä ajankohdasta, jona CPVO:n pääjohtaja voi käyttää soveltamisasetuksen 23 artiklan 1 kohtaan perustuvia valtuuksiaan, on todettava, etteivät kyseisen asetuksen eivätkä perusasetuksen säännökset ole esteenä sille, että lisäominaispiirre lisätään teknisen tutkimuksen päätyttyä, jos tällainen ominaispiirre on todettu kyseisessä tutkimuksessa.

- 62 Näin siis yhtäältä UPOV:n protokollan TG/1/3 6.2 ja 7.2 kohdan, joita unionin yleinen tuomioistuin siteeraa valituksenalaisen tuomion 77 kohdassa, perusteella merkitykselliset ominaispiirteet DUS-kriteerejä tutkittaessa määritellään haettujen ”kasvinjalostajanoikeuksien myöntämisaikajako” laadittavan eikä kyseisen hakemuksen jättämisaikajako laaditun lajikohtaisen kuvauksen perusteella.
- 63 Tämän vuoksi perusasetuksen 50 artiklan 1 kohdan f alakohdassa ja soveltamisasetuksen 19 artiklan 2 kohdan c alakohdassa edellytetyllä ehdokaslajikkeen teknisellä kuvauksella on pelkästään ohjeellinen merkitys CPVO:n pääjohtajalle, kun tämä käyttää perusasetuksen 23 artiklan 1 kohdassa säädettyä oikeuttaan.
- 64 Toisaalta tällainen ratkaisu ei ole yhteensoveltumaton oikeusvarmuuden periaatteen kanssa.
- 65 Vaikka sellaisilla kolmansilla henkilöillä, joiden suojeltu lajike on lajike, jota pidetään viitelajikkeena teknisessä tutkimuksessa, onkin mahdollisuus esittää yhteisön kasvinjalostajanoikeuksien myöntämistä koskevia vastalauseita, näiden vastalauseiden tarkoituksena on perusasetuksen 59 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaan oltava sen osoittaminen, ettei DUS-kriteerejä ole täytetty.
- 66 Näin ollen sillä, että CPVO:n pääjohtaja on lisännyt lisäominaispiirteen, jonka olemassaolo on todettu vain lajiketta koskevassa teknisessä tutkimuksessa, ei voida sellaisenaan loukata oikeusvarmuuden periaatetta sellaisen ulkopuolisen henkilön kannalta katsoen, jonka suojeltua lajiketta on kyseisessä tutkimuksessa pidetty viitelajikkeena. Tämä ei näet voi vedota kyseisen tutkimuksen laajuutta ja tutkittujen erotettavien ominaispiirteiden luonnetta koskeviin perusteltuihin odotuksiin.
- 67 Kaikesta edellä lausutusta seuraa, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen katsoessaan, ettei soveltamisasetuksen 23 artiklan 1 kohdassa anneta CPVO:n pääjohtajalle tiettyä lajiketta koskevan teknisen tutkimuksen päätteeksi toimivaltaa lisätä kyseistä lajiketta koskevaa lisäominaispiirrettä silloin, kun tätä ei ole mainittu hakijan täyttämässä teknisessä lomakkeessa eikä sovellettavissa suuntaviivoissa ja protokollissa.
- 68 Schnigan perustelu on näin ollen hyväksyttävä, ja – ilman että asiassa olisi syytä tarkastella muita valituksessa esitettyjä moitteita – valituksenalainen tuomio on kumottava, koska sillä vahvistetaan valituslautakunnan päätös, jolla kumottiin CPVO:n päätös siitä syystä, että CPVO:n pääjohtaja oli lisännyt erotettavaksi ominaispiirteeksi ”juovien leveyden”.

Unionin yleisessä tuomioistuimessa nostetut kanteet

- 69 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 61 artiklan ensimmäisen kohdan toisessa virkkeessä määrätään, että jos unionin tuomioistuin kumoaa unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisun, se voi ratkaista asian lopullisesti, jos asia on ratkaisukelpoinen.
- 70 Unionin tuomioistuin katsoo, että Schnigan riidanalaisista päätöksistä nostamat kumoamiskanteet ovat ratkaisukelpoisia ja että ne on näin ollen syytä ratkaista lopullisesti.
- 71 Tässä suhteessa on todettava, että sillä seikalla, että unionin yleinen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 103 ja 104 kohdassa vastannut Schnigan esittämän ainoan kanneperusteen toiseen osaan vain ohimennen, ei ole ratkaisevaa vaikutusta, koska asianosaisilla on ollut tilaisuus esittää yksityiskohtaisesti kyseistä toista osaa koskevat lausumansa unionin yleisessä tuomioistuimessa ja unionin tuomioistuimessa.
- 72 Näin ollen on ensinnäkin tämän tuomion 46–68 kohdassa esitetyistä syistä hyväksyttävä valittajan kanteidensa tueksi esittämän ainoan perusteen ensimmäinen osa.

- 73 Kyseisen ainoan perusteen toisesta osasta on sitten todettava, että valituslautakunta kumosi tässä tapauksessa kasvinjalostajanoikeuksien myöntämistä ja vastalauseiden hylkäämistä koskevat päätökset siitä syystä, että riidanalaista lisäominaispiirrettä koskeva tekninen tutkimus tehtiin pelkästään yhden vuoden eli vuoden 2005 kuluessa eikä kahden peräkkäisen kasvukierron aikana.
- 74 Schniga ja CPVO väittävät BSA:n käytännössä itse todenneen, että riidanalainen lisäominaispiirre oli tutkittu vuoden 2005 jälkeen eli vuosina 2006 ja 2007. Joka tapauksessa korjattavissa olevan menettelyvirheen havainneen valituslautakunnan olisi pitänyt siirtää asia CPVO:n toimivaltaisten yksiköiden käsiteltäväksi, jotta nämä olisivat ryhtyneet tarvittaviin toimenpiteisiin.
- 75 Brookfield New Zealand ja Elaris väittävät, ettei Schniga ole missään menettelyvaiheessa vaatinut todetun sääntöjenvastaisuuden korjaamista.
- 76 Tältä osin on tärkeää muistuttaa, että CPVO:n pääjohtaja hyväksyi 14.12.2006 tekemällään päätöksellä riidanalaisen lisäominaispiirteen käyttämisen ehdokaslajikkeeseen ja viitelajikkeeseen välistä erotettavuutta määritettäessä ja että CPVO myönsi 26.2.2007 tehdyllä päätöksellä Schnigalle ehdokaslajiketta koskevan yhteisön kasvinjalostajanoikeuden.
- 77 Asiassa ei ole kiistetty, että kasvinjalostajanoikeuden myöntämistä ja vastaväitteiden hylkäämistä koskevien päätösten tekoajankohtana eli 26.2.2007 CPVO:n käytettävissä oli vain BSA:n 19.12.2005 laatima ja 9.2.2006 muuttama tutkimuksen loppukertomus, jossa todettiin, että kyseinen ominaispiirre oli todettu vuoden 2005 kasvukierron aikana. BSA ilmoitti vasta 8.8.2008 CPVO:lle siitä, että kyseinen ominaispiirre oli todettu myös vuosien 2006 ja 2007 kasvukierron aikana.
- 78 Näin ollen Schnigan ehdokaslajikkeelle myönnettiin yhteisön kasvinjalostajanoikeus, vaikka CPVO:n käytettävissä ei ollut sellaisia seikkoja, jotka olisivat osoittaneet, että riidanalainen lisäominaispiirre oli tutkittu kahden kasvukierron aikana, millä rikotaan sekä CPVO:n protokollaa TP/14/1 että UPOV:n protokollaa TG/1/3.
- 79 Tältä osin on todettava, ettei se tämän tuomion 46 kohdassa mieliin palautettu laaja harkintavalta, joka CPVO:lla on tehtäviään hoitaessaan, voi sallia sitä, että se jättää noudattamatta teknisten tutkimusten suorittamiseen sovellettavat tekniset säännöt, sillä muutoin sen toiminta olisi ristiriidassa sille kuuluvien, hyvään hallintoon, huolellisuuteen ja puolueettomuuteen liittyvien velvoitteiden kanssa. Kaiken lisäksi se, että kyseiset säännöt ovat sitovia myös CPVO:lle, vahvistetaan perusasetuksen 56 artiklan 2 kohdassa, jossa säädetään, että tekniset tutkimukset on suoritettava näiden sääntöjen mukaisesti.
- 80 Valituslautakunta on näin ollen ollut oikeassa todetessaan, että CPVO oli myöntänyt kasvinjalostajanoikeuden ehdokaslajikkeelle sääntöjenvastaisen teknisen tutkimuksen perusteella.
- 81 Tästä seuraa, että ainoan perusteen toinen osa ei ole perusteltu.
- 82 Tästä syystä riidanalaiset päätökset olisi vahvistettava.
- 83 Perusasetuksen 72 artiklassa säädetään kuitenkin, että valituslautakunta voi joko käyttää CPVO:n toimivaltaa tai palauttaa asian CPVO:n toimivaltaiselle yksikölle edelleen päätettäväksi.
- 84 Vaikka onkin totta, että valituslautakunnalla on harkintavalta sen suhteen, ratkaiseeko se asian itse vai palauttaako se sen CPVO:n toimivaltaiselle yksikölle, on kuitenkin niin, että jos se päättää käyttää CPVO:n toimivaltaa, sen on tutkittava huolellisesti ja puolueettomasti kaikki yhteisön kasvinjalostajanoikeuksia koskevan hakemuksen kannalta merkitykselliset seikat ja kerättävä kaikki harkintavaltansa käyttämistä varten tarvittavat tosiseikat ja oikeudelliset seikat, kuten tämän tuomion 47 kohdassa on jo muistutettu.

- 85 Valituslautakunta on kuitenkin CPVO:n toimivaltaa käyttäessään katsonut, ettei ehdokaslajikkeelle voitu myöntää haettua yhteisön kasvinjalostajanoikeutta, vaikka se ei ollut varma siitä, ettei ominaispiirre ”juovien leveys” toistunut kahden kasvukierron aikana.
- 86 Kun otetaan huomioon yhtäältä se, ettei virhettä, joka johti valituslautakunnan kumoamaan kasvinjalostajanoikeuden myöntämistä ja vastalauseiden hylkäämistä koskevat päätökset, voitu lukea hakijan viaksi, ja toisaalta se, ettei kyseinen sääntöjenvastaisuus sinänsä missään tapauksessa vaikuta kasvinjalostajanoikeuksia koskevan hakemuksen perusteltavuuteen, asian palauttamisella CPVO:n toimivaltaiselle yksikölle, jotta tämä olisi jatkanut teknistä tutkimusta sen varmistamiseksi, että riidanalainen lisäominaispiirre täytti lisättävyyttä koskevan edellytyksen, olisi mahdollistettu se, että CPVO:n käytettävissä olisivat olleet kaikki ne merkitykselliset seikat, joita tarvittiin arvioitaessa sitä, oliko päätös, jolla ehdokaslajikkeen osalta oli myönnetty yhteisön kasvinjalostajanoikeus, pätevä, ja sillä olisi paremmin kyetty takaamaan hakijan oikeudet.
- 87 Siihen, ettei Schniga pyytänyt sääntöjenvastaisuuden korjaamista, ei voida hyödyllisesti vedota perusteeksi sille, ettei valituslautakunta palauttanut asiaa CPVO:n toimivaltaiselle yksikölle, koska ei voida vaatia, että yhteisön kasvinjalostajanoikeuden hakija, jolle kyseinen oikeus on myönnetty, itse kyseenalaistaisi sille myönnetyn oikeuden pätevyyden.
- 88 Riidanalaiset päätökset, joissa valituslautakunta yhtäältä katsoi, ettei perusasetuksen 23 artiklan 1 kohdassa anneta CPVO:n pääjohtajalle toimivaltaa tiettyä lajiketta koskevan teknisen tutkimuksen päätteeksi lisätä kyseistä lajiketta koskevaa lisäominaispiirrettä silloin, kun kyseistä ominaispiirrettä ei mainita hakemuksen teknisessä lomakkeessa eikä sovellettavissa suuntaviivoissa ja protokollissa, ja joilla se toisaalta kumosi kasvinjalostajanoikeuksien myöntämistä ja vastalauseiden hylkäämistä koskevat päätökset ilman, että se olisi ensin perusasetuksen 72 artiklan mukaisesti palauttanut asian CPVO:n toimivaltaiselle yksikölle, jotta sen käytettävissä olisivat olleet kaikki merkitykselliset seikat sen arvioimiseksi, oliko yhteisön kasvinjalostajanoikeus myönnetty pätevästi, on kumottava.

Oikeudenkäyntikulut

- 89 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdassa todetaan, että jos valitus on perusteeton tai jos valitus on hyväksytty ja unionin tuomioistuin itse ratkaisee riidan lopullisesti, se tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista. Saman työjärjestyksen 138 artiklan, jota sovelletaan valituksen käsittelyyn työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla, 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Työjärjestyksen 140 artiklan, jota sovelletaan kyseisen työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla myös valituksen käsittelyyn, 3 kohdassa määrätään vihdoin, että unionin tuomioistuin voi määrätä, että muu väliintulija kuin jäsenvaltio tai toimielin vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.
- 90 Koska Schniga on nyt esillä olevassa asiassa vaatinut, että CPVO veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, ja koska tämä on osittain hävinnyt asian, tämä on veloitettava korvaamaan Schnigalle aiheutuneet oikeudenkäyntikulut ja vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan, koska nyt esillä olevan asian taustalla on CPVO:n syyksi luettava virhe. Lisäksi on päätettävä, että Brookfield New Zealand ja Elaris vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (viides jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) **Unionin yleisen tuomioistuimen 10.9.2015 asiassa Schniga vastaan CPVO – Brookfield New Zealand ja Elaris (Gala Schnitzer) (T-91/14 ja T-92/14, ei julkaistu, EU:T:2015:624) antama tuomio kumotaan.**
- 2) **Yhteisön kasvilajikeviraston (CPVO) valituslautakunnan 20.9.2013 tekemät päätökset, jotka liittyivät yhteisön kasvinjalostajanoikeuden myöntämiseen Gala Schnitzer omenalajikkeelle (asiat A 003/2007 ja A 004/2007), kumotaan.**
- 3) **Yhteisön kasvilajikevirasto vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja se veloitetaan korvamaan Schniga GmbH:n oikeudenkäyntikulut.**
- 4) **Brookfield New Zealand Ltd ja Elaris SNC vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Allekirjoitukset